

Opinia prawna w sprawie opodatkowania podatkiem od spadków i darowizn kwot przekazanych przez rodziców temu podatnikowi tytułem opłat na poczet ubezpieczenia.

Po zapoznaniu się z treścią zapytania Działu PP w/m w sprawie opłacania polis synowi przez , jak również przy uwzględnieniu stanu faktycznego tam przedstawionego i wynikającego z załączonych dokumentów, w tym: kserokopii polisy ubezpieczeniowej nr i nr , protokołów przesłuchania świadka z 20.01.2011r., stwierdzam co następuje.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku od spadków i darowizn podatnikowi od spadków i darowizn, zwanemu dalej "podatkiem", podlega nabycie przez osoby fizyczne własności rzeczy znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub praw majątkowych wykonywanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; tytułem darowizny, polecenia darczyńcy.

Podstawową cechą umowy darowizny jest, zgodnie z art. 888 KC, bezpłatne świadczenie darczyńcy na rzecz obdarowanego kosztem swego majątku. Kodeks cywilny nie określa rodzaju tego świadczenia. Świadczenie takie może polegać zarówno na działaniu, jak i zaniechaniu działania, np. na zaniechaniu dochodzenia swojej wierzytelności wobec dłużnika. Przedmiotem darowizny mogą być **różne przysporzenia**, np. przeniesienie własności rzeczy, zapłata kwoty pieniężnej, zwolnienie z długu. Zasadniczo chodzi tu zarówno o przesunięcie majątkowe konkretnych aktywów, jak i inne dyspozycje, których skutkiem jest zwiększenie aktywów lub zmniejszenie pasywów w majątku obdarowanego. Istotną cechą darowizny jest jej bezpłatny charakter. Oznacza to, że druga strona umowy nie zobowiązuje się do jakiegokolwiek świadczenia w zamian za wymienioną darowiznę. Nieodpłatność więc oznacza, że darczyńca nie może uzyskać jakiegokolwiek ekwiwalentu ani w chwili dokonywania darowizny, ani też w przyszłości. Obciążenie obdarowanego przez darczyńcę obowiązkiem określonego działania, czyli tzw. poleceniem, nie może być traktowane jako odpłatność umowy. Obciążenie takie zmniejsza jedynie wartość darowizny nie zmieniając jednocześnie jej bezpłatnego charakteru.

Formą zastrzeżoną przez Kodeks cywilny dla umowy darowizny jest forma aktu notarialnego. Niezachowanie tej formy nie powoduje nieważności umowy, jeśli obdarowany darowiznę przyjął. Przytoczona wyżej zasada nie uchybia przepisom, które ze względu na przedmiot darowizny wymagają zachowania szczególnej formy dla oświadczenia obu stron, np. przy darowiznie nieruchomości niezachowanie formy notarialnej czyni umowę nieważną.

W okolicznościach niniejszej sprawy przyjąć należy, że mamy do czynienia z darowiznami rodziców na rzecz syna. Z treści przesłuchań rodziców, jak i informacji, że kwoty płacone na poczet polis przekazywane były z rachunku na rachunek towarzystw ubezpieczeniowych, wynika, że rodzice przekazywali synowi gotówkę, którą miał przeznaczać na opłacenie swoich polis. Przekazywanie kwot pieniędzy odbywało się przed opłaceniem polisy lub już po takiej czynności. Zawsze jednak rodzice przekazywali synowi gotówkę, a on ze swojego konta bankowego regulował należne składki. Wprawdzie z treści polisy wynika, że uposażonymi są , « niemniej jednak w mojej ocenie nie można z tego tytułu twierdzić, że przekazanie kwot synowi, z których miał opłacić składkę, czynią czynność odpłatną, a tym samym dyskwalifikującą ją jako darowiznę. Wprawdzie matka podatnika została wskazana w treści polisy jako uposażona niemniej jednak nie oznacza to, że ubezpieczony nie zmieni swojej dyspozycji w tym zakresie. Ponadto polisa w jest polisą nie tylko na życie, ale też część składki jest inwestowana, a beneficjentem wykupu jest podatnik. W mojej ocenie jednak najistotniejszy jest fakt, że obowiązek opłaty składki spoczywał na podatniku tj. a nie jego rodzicach, gdyż oni nie byli stroną umowy ubezpieczenia. Nie można więc twierdzić, że przekazywanie pieniędzy synowi celem opłacenia jego polis miało inną podstawę niż darowizna. W związku z faktem, że zapłata składki była dokonywana przez podatnika i on był zobowiązany do jej zapłaty jako strona umowy ubezpieczenia, a nie rodzice, jak również mając na uwadze fakt, iż rodzice przekazywali określone sumy gotówką

synowi - w ten sposób dochodziło do wzbogacenia się podatnika kosztem majątku rodziców, a przekazywanie określonych sum pieniędzy powodowało, że zmniejszeniu nie ulegały aktywa podatnika, co niewątpliwie miałyby miejsce gdyby podatnik sam ze swoich środków regulował należne od niego składki. Bezsposornie zatem w moje ocenie pieniądze uzyskane od rodziców stanowiły dodatkowy przychód _____, z którego mógł zaspakajać swoje potrzeby materialne, w tym również opłacać składki swoich polis ubezpieczeniowych.

Marzena Kromolowska
Marzena Kromolowska
RADCA PRAWNY
Op-C 424 / 99
14.06.2011

14.06.2011
Kromolowska